

Súd: Najvyšší správny súd Slovenskej republiky
Spisová značka: 2Svk/12/2021
Identifikačné číslo spisu: 8020200234
Dátum vydania rozhodnutia: 27. júla 2023
Meno a priezvisko: JUDr. Petra Príbelská
Funkcia: predsedníčka senátu
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2023:8020200234.1

ROZSUDOK

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Petry Príbelskej, PhD., a členov senátu JUDr. Juraja Vališa, LL.M., a Mgr. Petra Macha, PhD. (spravodajca), v právnej veci žalobcu: P.. R. H., H. X. Z. XXXX, C. R. XXXX, S., zastúpeného: IURISTICO s. r. o., so sídlom Cimborkova 13, Košice, IČO: 36 588 041, proti žalovanému (v konaní sťažovateľ): Okresný úrad Prešov, odbor opravných prostriedkov, so sídlom Námestie mieru 3, Prešov, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. OU-PO-OOP1-2020/018306/BAR zo 17. februára 2020, v konaní o kasačnej sťažnosti žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 5S/27/2020-68 z 2. júla 2021 takto

rozhodol:

I. Kasačná sťažnosť sa z a m i e t a .

II. Žalobcovi sa p r i z n á v a voči žalovanému nárok na plnú náhradu trov kasačného konania.

Odôvodnenie

I. Administratívne konanie

1. Okresný úrad Prešov, odbor všeobecnej vnútornej správy (ďalej aj „prvostupňový orgán“) rozhodnutím č.: OU-PO-OVVS2-2019/036533, PR. 1120/2019/HN z 07.11.2019 (ďalej aj „prvostupňové rozhodnutie“) uznal žalobcu vinným zo spáchania priestupku proti občianskemu spolunažívaniu podľa ustanovenia § 49 ods. 1 písm. d/ zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon o priestupkoch“), ktorého sa dopustil tým, že „dňa 11.06.2019 v čase okolo 14:30 hod. na ul. U. H. X/A N. S. potom, čo mu P.. O. S.Č. povedal, že má parkovacie miesto na parcele č. 509/3 a ukázal mu oznámenie o prenájme v súvislosti so zmluvou o nájme nebytových priestorov uzavretou s Z.. Q. H., ako aj žiadosť o umožnenie prejazdu cez jeho parcely, tak obvinený P.. R. H. na to reagoval tak, že mu povedal, že nesúhlasí s umožnením prejazdu a nesúhlasí s tým, aby tam vchádzal a parkoval na predmetnom mieste. Následne dňa 12.06.2019 v presne nezistenom čase obvinený počas telefonického rozhovoru medzi ním a P.. O. S. povedal, že mu nedovolí vojsť do dvora a zavrie vstupnú bránu, pričom k obdobnej situácii došlo aj dňa 13. 06. 2019 v čase okolo 16:00 hod. potom, čo P.. O. S. vošiel so svojím OMV cez vstupnú bránu, teda aj na

pozemok obvineného P.. R. H. a následne na pozemok Z.. Q. H. a riadne odstaviť svoje vozidlo na vyznačenom parkovacom mieste, ktoré mal v nájme, tak obvinený na to zareagoval tak, že privolať na P.. O. S. hliadku polície, čím úmyselne narušil občianske spolunažívanie schválnosťami“. Žalobcovi bola podľa § 11 ods. 1 písm. b/ s prihliadnutím na § 49 ods. 2 zákona o priestupkoch uložená sankcia - pokuta vo výške 40,- €. Žalobcovi bola taktiež uložená povinnosť nahradiť štátu trovy konania vo výške 16,- €.

2. Žalobca podal odvolanie voči prvostupňovému rozhodnutiu v celom rozsahu.

3. Sťažovateľ ako odvolací správny orgán rozhodnutím č. OU-PO-OOP1-2020/018306/BAR zo 17.02.2020 (ďalej aj „preskúmané rozhodnutie“) podľa § 59 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej aj „Správny poriadok“) odvolanie zamietol a prvostupňové rozhodnutie potvrdil.

4. Po rozsiahlej rekapitulácii priebehu konania a vykonaného dokazovania sa sťažovateľ v odôvodnení rozhodnutia stotožnil so skutkovým stavom zisteným prvostupňovým orgánom. Sťažovateľ uviedol, že v konaní bolo potrebné spoľahlivo zistiť, či došlo k naplneniu skutkovej podstaty priestupku podľa ustanovenia § 49 ods. 1 písm. d/ zákona o priestupkoch, teda či obvinený úmyselne narušil občianske spolunažívanie schválnosťami.

5. Uviedol, že „termín schválnosť nie je v právnom poriadku presne špecifikovaný, no z praxe vyplýva, že pôjde o konanie hrubo zasahujúce do pokojného stavu života inej osoby, narušujúce tak zároveň občianske spolunažívanie. Pôjde o konanie „naschvál“, ktoré môže negatívne zasiahnuť do práv iného. Z gramatickej interpretácie termínu schválnosti uvedeného v pluráli je zrejmé, že konanie obvineného musí spočívať preukázateľne v opakovaných, minimálne v dvoch alebo viacerých po sebe nasledujúcich činnostiach, ktorými obvinený sťažuje život inému človeku. V praxi teda nemôže byť obvinený uznaný vinným, ak sa mu preukáže len jedna schválnosť. Schválnosť je zámerná a cielená činnosť subjektu, ktorý zo zlomyseľnosti, pomsty alebo iných racionálne nevysvetliteľných príčin a pohnútok vedome strpčuje a sťažuje život inému subjektu drobnými priekmi a prekážkami. Iné hrubé správanie je postihnutelné podľa vyššie citovaného zákonného ustanovenia len vtedy, ak páchatel ním úmyselne narušuje občianske spolunažívanie. Občianske spolunažívanie je pritom právne neurčitý pojem a všeobecne zaň možno považovať súhrn pravidiel správania, ktorých dodržanie nad rámec právnych noriem je podľa všeobecného názoru a presvedčenia nevyhnutnou podmienkou pokojného, usporiadaného, riadneho spolunažívania osôb v danom mieste, čase a situácií. Pri danom priestupku podľa citovaného zákonného ustanovenia sa vyžaduje úmyselná forma zavinenia.“

6. Po sumarizácii skutkového stavu v zmysle skutkovej vety prvostupňového rozhodnutia vo vzťahu k privolaniu policajnej hliadky uviedol: „Obvinený svojím opakovaným konaním hrubým spôsobom „naschvál“ zasiahol do pokojného stavu života inej osoby, narušil tak zároveň občianske spolunažívanie, ako aj negatívne zasiahol do práv iného. Jeho konanie možno charakterizovať ako zámernú a cielenú činnosť, ktorú zo zlomyseľnosti, pomsty alebo iných racionálne nevysvetliteľných príčin a pohnútok, vedomým konaním strpčoval a sťažoval život inému subjektu drobnými priekmi a prekážkami. Z predloženého spisového materiálu je zrejmé, že príčinou takéhoto konania obvineného voči tretej osobe pánovi P.. O. S. sú naštrbené rodinné vzťahy medzi ním a pánom Z.. Q. H., t. j. takéto konanie obvineného voči tretej osobe možno chápať aj ako účelové, zámerné.“

7. Ďalej sťažovateľ uviedol, že zo spisu vyplýva, že z rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 18Co/71/2018 z 31.05.2018, ktorým potvrdil uznesenie Okresného súdu Prešov sp. zn. 8C/4/2018 zo dňa 02. 02. 2018, žalobca bol a je povinný zdržať sa zásahov do realizácie práv zodpovedajúcich vecnému bremenu zriadeného Dohodou o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva zo dňa 15.05.1998, ktoré je zapísané na LV č. XXXX, k. ú. S. ako právo prechodu cez parc. KN 509/4 a KN 509/5 vo vyznačenom rozsahu podľa GP č. 3/98 pre vlastníkov parc. 509/3 a prac. KN 509/1, a to v takom rozsahu, aby bol vlastníkovi parc. KN 509/3 a spoluvlastníkovi parc. KN 509/1 umožnený nielen prechod, ale aj prejazd motorovými vozidlami cez parc. KN 509/4 a parc. 509/5. Zo spisového materiálu je taktiež podľa sťažovateľa zrejmé, že medzi pánom Z.. Q. H. a pánom P.. O. S. je zmluvne dohodnutý nájomný vzťah na nehnuteľnosť stavbu so súpisným č. XXXX, ktorá je postavená na parcele C KN č. 509/3, pričom nájomný vzťah sa týka výlučného užívania kancelárskych priestorov

nachádzajúcich sa v danej budove a užívania parkovacieho miesta na parcele C KN č. 509/3. Pritom podľa sťažovateľa je z obsahu výpovedí svedkov i žalobcu, a ďalších listín, ktoré sú súčasťou spisu, možné ustáliť, že žalobca v čase dopustenia sa daného priestupku vedel, kto je osoba P.. O. S., teda vedel, že ide o osobu, ktorá má určitý právny vzťah k pozemku parcely C KN č. 509/3 a k stavbe na nej stojacej, vedel, že na uvedenom pozemku sú vytvorené parkovacie miesta, vedel o povinnosti strpenia a zdržania sa zásahov do realizácie vecného bremena nielen prechodom, ale aj prejazdom, a aj napriek všetkým týmto skutočnostiam zasiahol do pokojného stavu, normálneho užívania nehnuteľnosti pánom P.. O. S..

8. V ďalšom sťažovateľ vysvetľoval nedôvodnosť ostatných odvolacích námietok, vrátane tých viažucich sa k procesným otázkam a odôvodneniu výšky pokuty.

II. Konanie pred správnym súdom

9. Žalobca podal správnu žalobu vo veciach správneho trestania tvrdiac, že správne orgány ho ukrátili na jeho právach tým, že zistili skutkový stav nedostačujúco na riadne posúdenie veci; skutkový stav, ktorý vzal správny orgán za základ rozhodnutia je v rozpore s administratívnym spisom a nemá v ňom oporu; napadnuté rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci; došlo k podstatnému porušeniu ustanovení o konaní pred orgánom verejnej správy, ktoré mohlo mať za následok vydanie nezákonného rozhodnutia; a napádané rozhodnutia sú nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť a nedostatok dôvodov.

10. Na základe tejto správnej žaloby Krajský súd v Prešove (ďalej aj „správny súd“) rozsudkom č. k. 5S/27/2020-68 z 02.07.2021 (ďalej aj „napadnutý rozsudok“) zrušil podľa § 191 ods. 1 písm. c) Správneho súdneho poriadku (ďalej „SSP“) preskúmané rozhodnutie v spojení s prvostupňovým rozhodnutím, a vrátil vec žalovanému na ďalšie konanie. Žalobcovi tiež priznal právo na plnú náhradu trov konania voči sťažovateľovi.

11. Správny súd odôvodnil napadnutý rozsudok tým, že správne orgány nesprávne právne posúdili vec. Vychádzal z charakteru vecného bremena podľa § 151n a nasl. Občianskeho zákonníka. Poukázal na to, že vecné bremeno vo forme práva prechodu k parcelám č. 509/4 a č. 509/5 v k. ú. Prešov bolo zriadené pre vlastníkov parciel č. 509/3 a 509/1, pričom v zmysle vyššie uvedených uznesení civilných súdov o neodkladnom opatrení mal byť umožnený aj prejazd motorovými vozidlami. Podľa správneho súdu nemožno konštatovať, že sa žalobca popísaným konaním dopustil úmyselného porušenia povinnosti, keď z týchto uznesení výslovne vyplýva, že vecné bremeno bolo zriadené iba v prospech vlastníkov parciel č. 509/3 a 509/1, a nie aj v prospech tretích osôb majúcich k nim užívacie práva. Preto podľa správneho súdu nemožno konštatovať, že sa žalobca týmto konaním dopustil priestupku proti občianskemu spolunažívaniu.

12. Ďalej správny súd poukázal na to, že na naplnenie objektívnej stránky priestupku podľa § 49 ods. 1 písm. d/ zákona o priestupkoch sa vyžaduje konanie narušujúce občianske spolunažívanie spôsobom, ktorý možno charakterizovať ako hrubý. V okolnostiach veci považoval správny súd za zrejmé, že žalobca nesúhlasil s prejazdom P.. S. po jeho pozemkoch z dôvodu, že táto povinnosť mu vyplýva iba vo vzťahu k vlastníkom parciel, pričom nemal za preukázané, že by P.. S.X. bol vlastníkom týchto pozemkov. Postup žalobcu, ktorý iba vyslovil svoj nesúhlas s umožnením prejazdu cez jeho pozemky a následne postup spočívajúci v zavoľaní hliadky polície, nemožno klasifikovať ako vykonávanie schválnosti voči občianskemu spolunažívaniu, pretože išlo o výkon vlastníckych práv v medziach zákona, a tak nemožno konanie v súlade so zákonom vyhodnotiť ako protizákonné. Zároveň však správny súd uviedol, že situácia by bola odlišná, keby zmluva alebo rozhodnutie súdu zaviazovalo žalobcu aj na strpenie prejazdu vo vzťahu k iným osobám ako vlastníkom. Správny súd teda videl problém v materiálnom znaku skutkovej podstaty v podobe protiprávnosti.

13. Správny súd tiež uviedol, že správne orgány sa nezaoberali tým, či došlo k narušeniu občianskeho spolunažívania osôb danom mieste, čase a situácii.

14. Správny súd ďalej neposudzoval ostatné námietky žalobcu, pretože nevzhladol naplnenie skutkovej podstaty priestupku, ktorý sa kládol žalobcovi za vinu.

I. Kasačná sťažnosť žalovaného

15. Sťažovateľ podal kasačnú sťažnosť, ktorou žiadal napadnutý rozsudok kvôli nesprávnemu právnemu posúdeniu veci správnym súdom zrušiť a vec vrátiť správnemu súdu na ďalšie konanie.

16. Sťažovateľ nesúhlasil s právnym názorom správneho súdu a tvrdil, že vydal zákonné rozhodnutie, ktoré dostatočným spôsobom aj odôvodnil a taktiež zdôvodnil všetky kroky, ktoré ho viedli k potvrdeniu prvostupňového správneho rozhodnutia. Poukázal na to, že skutkový stav sporný nebol (a skutkový stav podľa neho nespochybnil ani správny súd), procesné právne predpisy porušené taktiež neboli a správna úvaha žalovaného bola dostatočným spôsobom rozvedená v odôvodnení preskúmaného rozhodnutia. Sťažovateľ trval na svojej skutkovej a právnej argumentácii.

17. Sťažovateľ tvrdil, že povinnosťou správneho orgánu pre rozhodnutie o uznaní viny žalobcu ako obvineného bolo v konaní spoľahlivo zistiť, či došlo k naplneniu skutkovej podstaty priestupku podľa ustanovenia § 49 ods. 1 písm. d/ zákona o priestupkoch, teda či obvinený úmyselne narušil občianske spolunažívanie schválnosťami.

18. Sťažovateľ v podstate opakoval argumentáciu zo svojho rozhodnutia, že žalobca svojím opakovaným konaním hrubým spôsobom „naschvál“ zasiahol do pokojného stavu života inej osoby, narušil tak zároveň občianske spolunažívanie, ako aj negatívne zasiahol do práv iného. Jeho konanie sťažovateľ charakterizoval ako zámernú a cielenú činnosť, ktorou zo zlomyseľnosti, pomsty alebo iných racionálne nevysvetliteľných príčin a pohnútok, vedomým konaním strpčoval a sťažoval život inému subjektu drobnými priekmi a prekážkami. Považoval pritom za zrejmé, že príčinou takéhoto konania žalobcu voči tretej osobe, pánovi P.. O. S., boli naštrbené rodinné vzťahy medzi žalobcom a pánom Z.. Q. H. (jeho bratom), t. j. takéto konanie voči tretej osobe možno chápať aj ako účelové, zámerné a ľahko čitateľné.

19. Sťažovateľ opäť poukazoval na to, že žalobca bol podľa už citovaných uznesení civilných súdov „povinný zdržať sa zásahov do realizácie práv zodpovedajúcich vecnému bremenu zriadeného Dohodou o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva zo dňa 15.05.1998, ktoré je zapísané na LV č. XXXX, k.ú. S. ako právo prechodu cez parc. KN 509/4 a KN 509/5 vo vyznačenom rozsahu podľa GP č. 3/98 pre vlastníkov parc. 509/3 a prac. KN 509/1, a to v takom rozsahu, aby bol vlastníkovi parc. KN 509/3 a spoluvlastníkovi parc. KN 509/1 umožnený nielen prechod, ale aj prejazd motorovými vozidlami cez parc. KN 509/4 a parc. 509/5“. Tiež poukazoval na nájomný vzťah medzi pánom Z.. Q. H. a pánom P.. O. S., ktorého predmetom bola stavba so súpisným č. XXXX, ktorá je postavená na parcele č. 509/3, pričom nájomný vzťah sa týka výlučného užívania kancelárskych priestorov nachádzajúcich sa v budove a užívania parkovacieho miesta na parcele č. 509/3.

20. Žalobca podľa sťažovateľa v čase skutku vedel, kto je P.. O. S., teda že ide o osobu, ktorá má určitý právny vzťah k pozemku - parcele č. 509/3 a k stavbe na nej stojacej, vedel, že na uvedenom pozemku sú vytvorené parkovacie miesta, vedel o povinnosti strpenia a zdržania sa zásahov do realizácie vecného bremena nielen prechodom, ale aj prejazdom, a aj napriek všetkým týmto skutočnostiam zasiahol do pokojného stavu, normálneho užívania nehnuteľnosti pánom P.. O. S..

21. Podľa názoru sťažovateľa bol v danom prípade jednoznačne preukázaný úmysel žalobcu, ktorý vyplýva najmä z dlhoročnej animozity medzi ním a jeho bratom Z.. Q. H., pričom konanie, ktoré sa žalobcovi ako obvinenému kládlo za vinu, bolo podľa názoru žalovaného dostatočným spôsobom preukázané, a to výpoveďami svedkov, listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise a aj uvádzanými naštrbenými rodinnými vzťahmi medzi vyššie menovanými.

22. Podľa názoru sťažovateľa žalobca ako obvinený sa skutku, ktorý sa mu kládol za vinu, dopustil, čím naplnil všetky obligatórne znaky skutkovej podstaty ustanovenia § 49 ods. 1 písm. d/ zákona o priestupkoch, t.j. svojím úmyselným konaním narušil občianske spolunažívanie schválnosťami.

23. Sťažovateľ tvrdil, že nie je určujúce, či vecné bremeno sa vzťahuje iba na vlastníka, spoluvlastníka, alebo nájomcu. Žalobca mal súdnymi rozhodnutiami prikázané, aby strpel prechod a prejazd cez pozemky vlastníkovi susedných pozemkov (jeho bratovi). Podľa sťažovateľa je zrejmé, že ak tieto nehnuteľnosti boli prenajaté na užívanie tretej osobe (P. O. S.), a ich súčasťou sú aj parkovacie miesta, potom je logické, že nájomca by mal mať možnosť dostať sa do predmetu nájmu nielen peši, ale aj motorovým vozidlom. Konanie žalobcu bolo v tejto veci účelové, z dôvodu jeho animozít s bratom (súčasne prenajímateľom nehnuteľností). Vedomé konanie žalobcu, ktorým sťažil užívanie prenajatých nehnuteľností tretej osobe, len aby sa mstil bratovi, podľa sťažovateľa nemôže požívať právnu ochranu.

24. Sťažovateľ podotkol, že vykonávanie, hodnotenie dôkazov a rozhodovanie vo veci samej patrí na úseku priestupkovom príslušným správny orgánom, nie súdu.

25. Podľa názoru sťažovateľa súd pri súdnom prieskume rozhodnutia na základe správnej žaloby preskúmava, či takéto rozhodnutie nevybočilo z medzí a hľadísk ustanovených zákonom, pričom správna úvaha predstavuje ponechanie možnosti správneho orgánu v rámci určitého tolerančného pásma formulovať svoje závery autonómne. Relevantnými pre zrušenie rozhodnutia súdom by boli zistené zjavné logické rozpory v úsudku správneho orgánu, resp. porušenia základných pravidiel správneho konania, preto súd vo veciach správneho trestania nemôže nahrádzať správne uváženie, na základe ktorého rozhodol správny orgán. Súd sa v rámci preskúmvacej činnosti zameriava len na to, či skutkové okolnosti, z ktorých pri voľnej úvahe správny orgán vychádzal, boli zistené správnym procesným postupom a či právny následok založený rozhodnutím nie je v rozpore so zákonom, či rozhodnutie bolo z hľadiska aplikovanej právnej úpravy logické a z hľadiska hodnotenia dôkazov úplné.

26. Podľa sťažovateľa správny súd bol oprávnený posudzovať správne uváženie, hodnotiaci proces, nie však samotný výsledok správnej úvahy. Sťažovateľ tvrdil, že pri aplikácii správnej úvahy nedošlo k vybočeniu z medzí a hľadísk ustanovených zákonom o priestupkoch v spojení s ustanovením § 3 ods. 5 Správneho poriadku. Ak by správny orgán možnosť správnej úvahy nemal, vznikol by podľa sťažovateľa stav, kedy jedine výslovné priznanie sa obvineného by malo za následok uznanie jeho viny.

27. Sťažovateľ tiež tvrdil, že vo výroku rozhodnutia napadnutého rozsudku absentuje zákonné ustanovenie, podľa ktorého správny súd jeho rozhodnutie zrušil. Konkrétne paragrafové znenie je podľa sťažovateľa podstatnou náležitosťou výroku rozhodnutia preto je napadnutý rozsudok nepreskúmateľný.

28. Žalobca nevyužil právo vyjadriť sa ku kasačnej sťažnosti.

IV. Posúdenie veci kasačným súdom

29. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky, konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 SSP) predovšetkým postupom podľa § 452 ods. 1 v spojení s § 439 SSP preskúmal prípustnosť kasačnej sťažnosti. Po zistení, že kasačnú sťažnosť podal sťažovateľ včas, je prípustná (§ 439 SSP) a bola podaná oprávneným subjektom (§ 442 ods. 1 SSP), preskúmal napadnutý rozsudok a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná a je potrebné ju zamietnuť. Rozsudok vyhlásil bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky www.nssud.sk.

30. Podľa § 49 ods. 1 písm. d/ zákona o priestupkoch sa priestupku dopustí ten, kto úmyselne naruší občianske spolunažívanie vyhrázaním ujmu na zdraví, drobným ublížením na zdraví, nepravdivým obvinením z priestupku, schválnosťami alebo iným hrubým správaním.

31. Kasačný súd súhlasí so sťažovateľom, že správny súd výslovne nespochybnil zistený skutkový stav, hoci žalobca tak opakovane činil.

32. V tej časti kasačnej sťažnosti, kde sťažovateľ uvádza, že je logické, že aj nájomca by mal mať možnosť dostať sa do predmetu nájmu nielen peši, ale aj motorovým vozidlom, kasačný súd uznáva, že spravidla býva v občianskoprávných vzťahoch právo oprávneného z vecného bremena chápané tak, že výkon tohto práva je možné zmluvne prenechať inej osobe napríklad aj nájomnou zmluvou. Kasačný súd je preto zdržanlivejší, a bez ďalšieho si neosvojuje právny názor správneho súdu, že žalobca (iba) realizoval svoje vlastnícke právo a práve to by malo byť dôvodom, že sa nemohol vlastne dopustiť žiadnej protiprávnosti. Zároveň však kasačný súd poznamenáva, že otázka, či bol pán S. oprávnený vykonávať na základe nájmu aj práva zodpovedajúce vecnému bremenu (sporné právo na prejazd), bola v okolnostiach veci aj pre správny súd otázkou predbežnou, a jej definitívne riešenie patrí, v prípade sporu, civilným súdom.

33. Správny súd ďalej svoj rozsudok postavil okrem iného aj na úvahe, že nie je možné pripustiť výklad, že žalobca úmyselne porušil svoje povinnosti vyplývajúce mu z uznesení o nariadení neodkladného opatrenia, ktoré výslovne spomína iba vlastníkov, respektíve spoluvlastníkov príslušných nehnuteľností. Faktom aj podľa kasačného súdu je, že vecný obsah vecného bremena, ale i osobný rozsah (teda kto je z neho oprávnený), je medzi žalobcom, jeho bratom a P.. S. zjavne sporný; pritom vecné bremeno vyplývajúce z dohody medzi pánmi H. vo svojej formulácii výslovne uvádza iba prechod, a zasa súdne rozhodnutie o nariadení neodkladného opatrenia žalobcovi ukladá umožniť prejazd motorovými vozidlami cez spornú parcelu výslovne iba (spolu)vlastníkovi (tzv. panujúcich pozemkov).

34. Kasačný súd na okraj poznamenáva, že na účely posudzovania subjektívnej stránky, teda úmyslu narušiť občianske spolunažívanie u žalobcu, je možné považovať výklad správneho súdu do istej miery za udržateľný, hoci toto právne posúdenie nemá vplyv na skutočnú existenciu hmotnoprávných občianskoprávných vzťahov, ktorých rozsah prislúcha posúdiť záväzne až civilnému súdu. V prípadoch sporov o existenciu práva alebo povinnosti nemožno neprihliadať podľa okolností veci, pri priestupku spočívajúcom v úmyselnom konaní (s osobitnou pohnútkou), aj na prípadnú existenciu odôvodneného vnútorného presvedčenia konajúcej osoby, v tomto prípade o neexistencii povinnosti strpieť prejazd treťou osobou. V obdobných situáciách musí správny orgán v tomto smere svoje rozhodnutie dostatočne odôvodniť.

35. Kasačný súd však v súdnej veci za podstatné považuje najmä to, že konanie žalobcu spočívajúce v opakovanom vyslovení nesúhlasu s prejazdom (a je nutné zdôrazniť, že išlo iba o verbálny nesúhlas a nie o faktické znemožnenie prejazdu), a jednorazové privolanie hliadky polície nemožno považovať za schválności, ktoré by bolo možné považovať za tak intenzívne, aby mohli podstatne narušiť občianske spolunažívanie. K tomu smerovali aj úvahy správneho súdu, keď sa zamýšľal nad znakom objektívnej stránky tvrdeného priestupku, spočívajúcim v hrubosti konania. Kasačný súd tiež poznamenáva, že hoci sťažovateľ v preskúmanom rozhodnutí uviedol, že na naplnenie skutkovej podstaty priestupku podľa § 49 ods. 1 písm. d) zákona o priestupkoch musí byť preukázaná viac ako jedna schválnosť, neidentifikoval v rozhodnutí, ktoré konkrétne činy žalobcu vlastne za schválnosť považoval.

36. Aj z judikatúry kasačného súdu, konkrétne z rozsudku Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. IAsan/12/2019 z 30.09.2021, publikovaného pod č. 12/2022 ZNSS, vyplýva, že „schválnosťou treba rozumieť konanie narušujúce hrubým spôsobom pokojné a riadne spolunažívanie, pričom hrubosť takéhoto konania môže spočívať napríklad vo verbálnej agresii, fyzickej agresii nedosahujúcej intenzitu ani drobného ublíženia na zdraví či v spôsobení iného dostatočne závažného následku. Iba hrubé konanie (hrubé správanie) je priestupkovo postihnutelné. V čom je konkrétne správanie správaním hrubým, a teda schválnosťou, musí konajúci orgán verejnej správy vyhodnotiť a následne zdôvodniť, a to pokiaľ ide o povahu, intenzitu a následok takéhoto správania. Akékoľvek konanie majúce znaky schválnosti („naprieču“) [v bežnom jazyku] automaticky nie je možné považovať za priestupkovo postihnutelné konanie. Hrubým správaním a teda aj schválnosťou sa

rozumie také správanie, ktoré prekračuje rámec iným spôsobom nevhodného správania.“ Tiež v tomto rozsudku kasačný súd zdôraznil potrebu reštriktívneho výkladu pojmu „schválnosť“.

37. Konanie žalobcu popísané v preskúmanom rozhodnutí nepovažuje kasačný súd bez ďalšieho za hrubé a v tomto smere ani preskúmané rozhodnutie sťažovateľa neobsahuje relevantné úvahy. Nie každý spor či negatívny prejav voči inej osobe napĺňa znaky skutkovej podstaty priestupku podľa § 49 ods. 1 písm. d) zákona o priestupkoch. Napokon nie je zrozumiteľné ani, to ako dospel žalovaný k záveru, že žalobca zasiahol do pokojného stavu a normálneho užívania nehnuteľnosti pánom S., keď z popisu skutku nevyplýva, že by mu žalobca skutočne zabránil v prejazde.

38. Ďalej, hoci sťažovateľ bráni svoju pozíciu orgánu, ktorému patrí rozhodovať o priestupkoch „vo veci samej“, a poukazuje na zachovanie medze správnej úvahy, kasačný súd mu musí pripomenúť, že v zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd má obvinený z priestupku právo na to, aby vo veci jeho trestného obvinenia rozhodol nezávislý a nestranný súd. V podmienkach Slovenskej republiky vo veciach správneho trestania potom rozhoduje podľa ustanovení Správneho súdneho poriadku práve správny súd, z právomoci ktorého pri prieskume rozhodnutia správneho orgánu o priestupku nie je v takomto type správneho súdneho konania vylúčené posudzovanie naplnenia znakov skutkovej podstaty priestupku. Napokon, súdna kontrola právneho posúdenia veci správnym orgánom je jedným zo základných pilierov správneho súdnictva, ktorého hlavnou úlohou je poskytovať ochranu subjektívnych práv pred nezákonnými zásahmi verejnej správy. Sťažovateľ sa dovoľáva autonómie pri svojej správnej úvahe; kasačný súd však upozorňuje, že správny súd tu nezasiahol do výšky pokuty ani do prehodnocovania detailov skutkového stavu (hoci ho i na to ustanovenia § 195 a § 197 SSP v niektorých prípadoch oprávňujú), ale skonštatoval nesprávne právne posúdenie samotného základu priestupkovej zodpovednosti, teda či došlo pri zistenom skutkovom stave k priestupku.

39. Nedôvodná je tiež námietka o nepreskúmateľnosti napadnutého rozsudku z dôvodu neuvedenia ustanovenia, na základe ktorého správny súd rozhodol, vo výroku rozsudku. Správny súdny poriadok, na rozdiel od predchádzajúceho Občianskeho súdneho poriadku už takúto náležitosť zrušujúceho rozsudku neustanovuje. Kasačný súd však predsa odkazuje sťažovateľa na bod 36 odôvodnenia napadnutého rozsudku, kde je toto ustanovenie uvedené.

40. Po preskúmaní podanej kasačnej sťažnosti kasačný súd konštatuje, že námietky uvedené v kasačnej sťažnosti neboli spôsobilé spochýbniť vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia. Preto kasačnú sťažnosť podľa § 461 SSP ako nedôvodnú zamietol.

41. O trovách kasačného konania rozhodol kasačný súd podľa § 167 ods. 1 SSP v spojení s § 467 ods. 1 SSP, a v kasačnom konaní úspešnému žalobcovi priznal voči sťažovateľovi nárok na náhradu trov kasačného konania.

42. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho správneho súdu SR pomerom hlasov 3:0.

Poučenie :

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

